

Egzamin maturalny z wiedzy o społeczeństwie
Arkusz egzaminacyjny III

1

KRYTERIA OCENIANIA ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO III

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY TEMATU 1	Punkty
Zgodność pracy z tematem	2
Prawidłowe rozumienie pojęć – władza ustawodawcza, władza wykonawcza	1
Omówienie konstytucyjnych kompetencji Sejmu RP względem Rady Ministrów	2
Omówienie konstytucyjnych kompetencji Prezydenta RP względem Sejmu i udział Prezydenta w procesie ustawodawczym	2
Opis stosunków parlament - rząd w parlamentarno - gabinetowym modelu demokracji	2
Opis stosunków parlament – rząd w kanclerskim modelu demokracji	2
Opis stosunków parlament – rząd – prezydent w prezydenckim lub półprezydenckim modelu demokracji	2
Opis instytucji konstruktywnego wotum nieufności	2
Porównanie w/w modeli z sytuacją w Polsce	3
Sformułowanie tezy na temat relacji władza wykonawcza – władza ustawodawcza w Polsce, wykorzystanie porównań z modelami europejskimi w jej dowodzeniu	3
Omówienie praktyki relacji między prezydentem, Radą Ministrów i Sejmem w III RP.	3
Odwołanie się do materiałów źródłowych	2
Kompozycja pracy – struktura, spójność i logiczna konstrukcja wypowiedzi.	2
Poprawność językowa	1
Estetyka i czytelność pracy	1

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY TEMATU 2	Punkty
Zgodność pracy z tematem	2
Przedstawienie argumentów za i przeciw przystąpieniu do UE odnoszących się do suwerenności Polski	4
Przedstawienie argumentów za i przeciw przystąpieniu do UE odnoszących się do interesów ekonomicznych Polski	4
Przedstawienie argumentów za i przeciw przystąpieniu do UE odnoszących się do kulturowej tożsamości Polaków	4
Przedstawienie argumentów za i przeciw przystąpieniu do UE odnoszących się do bezpieczeństwa i pozycji Polski we wspólnocie międzynarodowej	4
Jasne sformułowanie swojego stanowiska	2
Rzetelne uzasadnienie decyzji w oparciu o wybrane argumenty	4
Odwoływanie się do materiałów źródłowych	2
Kompozycja pracy	2
Poprawność językowa	1
Estetyka i czytelność pracy	1

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY TEMATU 3	Punkty
Zgodność pracy z tematem	2
Wyjaśnienie czym jest prawo i jakimi sankcjami obwarowane jest jego przestrzeganie	2
Wskazanie wartości, zasad, norm z którymi mogą znaleźć się w konflikcie normy prawne np. normy moralne, religijne, prawa człowieka, prawa obywatelskie, normy obyczajowe, tożsamość kulturowa czy narodowa i inne	2
Przedstawienie prawa i praworządności jako wartości w państwie demokratycznym	2
Przedstawienie wpływu jaki na stosunek do prawa miało doświadczenie historyczne i współczesne Polaków (zabory, totalitaryzm, prawo „obce”) 4 pkt Podanie historycznych i współczesnych przykładów, kiedy łamanie obowiązujących norm prawnych było usprawiedliwione 4 pkt	8
Przedstawienie argumentów uzasadniających łamanie prawa w szczególnych okolicznościach oraz argumentów za bezwzględnym obowiązywaniem prawa	4
Jasne sformułowanie własnego stanowiska	2
Omówienie zagadnienia nieposłuszeństwa obywatelskiego jako praktycznej konsekwencji wyboru między prawem a innymi zasadami i wartościami	2
Odwoływanie się do materiałów źródłowych	2
Kompozycja pracy	2
Poprawność językowa	1
Estetyka i czytelność pracy	1

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO III

	KRYTERIUM	KRYTERIUM W PEŁNI ZREALIZOWANE	KRYTERIUM NIEZREALIZOWANE 0 pkt	PUNKTY
Treść pracy	Zgodność z tematem	Praca w pełni zgodna z tematem	Praca nie na temat	2 pkt
	Poprawne posługiwanie się pojęciami oraz opanowanie materiału faktograficznego	Bezbłędne posługiwanie się pojęciami dowodzące ich głębokiego zrozumienia, odwołanie się do faktów istotnych dla tematu pracy	Liczne błędy pojęciowe i faktograficzne	Łącznie 22 pkt (w zależności od tematu pracy liczba punktów odpowiadających poszczególnym kryteriom może być różna)
	Umiejętność sformułowania tezy lub własnego stanowiska	Teza (własne stanowisko) sformułowane w sposób jasny i całkowicie przekonujący	Teza (własne stanowisko) niejasne i mało przekonujące	
	Dobór i krytyczna analiza argumentów	Wszystkie argumenty sformułowane w sposób jasny i przekonujący, wnikliwa krytyka ewentualnych kontrargumentów	Argumenty nieliczne, sformułowane niejasno, brak dyskusji z kontrargumentami	
	Ukazanie zależności między zjawiskami i procesami	Zależności między zjawiskami i procesami – w tym zależności przyczynowo - skutkowe – ukazane w sposób prawidłowy, pełny, dowodzący samodzielnego myślenia	Brak wyjaśnienia istotnych zależności lub wyjaśnienia nieprawidłowe	
	Umiejętność syntezy	Przekonywujące wnioski uogólniające, zastrzeżenia dotyczące wyjątków i ograniczeń w ich stosowaniu	Brak próby syntezy przedstawianych faktów i argumentów	
	Odwoływanie się do materiałów źródłowych	Liczne odwołania do właściwie dobranych materiałów źródłowych	Brak odwołań do materiałów źródłowych lub materiały źle dobrane	2 pkt
Kompozycja	Struktura pracy	Praca zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie. Ma dobrze zrealizowany zamysł kompozycyjny, właściwe proporcje między kolejnymi częściami pracy	Praca bez wyraźnego wstępu, rozwinięcia i zakończenia, brak ciągłości kompozycyjnej, niewłaściwe proporcje między częściami pracy	1 pkt
	Spójność i logika wypowiedzi	Podporządkowanie wywodu myśli przewodniej, zachowanie ciągłości i logiki wywodu, spójne przejścia między kolejnymi częściami pracy	Niespójna argumentacja, brak myśli przewodniej i logicznych przejść	1 pkt
Język i estetyka	Poprawność językowa	Praca bezbłędna pod względem gramatycznym, leksykalnym, ortograficznym i interpunkcyjnym	Liczne błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne	1 pkt
	Estetyka i czytelność pracy	Czytelny układ graficzny, czytelne pismo	Nieczytelny układ graficzny, pismo słabo czytelne	1 pkt